

Brusel 27. ledna 2022
(OR. fr, en)

5561/22

LIMITE

MIGR 20
JAI 96
ASILE 12
FRONT 38
RELEX 102

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců
Č. předchozího dokumentu:	5614/22
Č. dok. Komise:	14692/21
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o dočasných mimořádných opatřeních ve prospěch Lotyšska, Litvy a Polska – <i>potvrzení konečného kompromisního znění za účelem dosažení dohody</i> – <i>rozhodnutí o konzultaci s jiným orgánem nebo subjektem</i>

1. Le 1 décembre 2021, la Commission a publié une proposition de décision du Conseil relative à des mesures d'urgence provisoires en faveur de la Lettonie, de la Lituanie et de la Pologne, fondée sur l'article 78, paragraphe 3, du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.
2. L'examen par les conseillers JAI et le groupe «Asile» a débuté le 6 décembre 2021 et s'est achevé le 26 janvier 2022.
3. La présidence estime qu'un compromis a été atteint, juste et équilibré tenant compte des points de vue exprimés par les Etats membres.

4. Les amendements apportés à la proposition de la Commission figurant dans le document ST 14692/21 sont indiqués en caractères **gras** et les passages supprimés sont indiqués par des crochets [...].
 5. Compte tenu de ce qui précède, le Coreper est invité à approuver le texte de compromis figurant à l'annexe de la présente note, afin de lancer la consultation obligatoire du Parlement européen.
-

2021/0401 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o dočasných mimořádných opatřeních ve prospěch Lotyšska, Litvy a Polska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 78 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ustanovení čl. 78 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) uvádí, že ocitnou-li se jeden nebo více členských států ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout ve prospěch dotyčných členských států dočasná opatření.

¹ Úř. věst. C , , s. .

- (2) Od léta 2021 čelí celá Unie, a zejména Lotyšsko, Litva a Polsko, hybridní hrozbě spočívající v účelovém využívání **migrantů** [...]. Nebývalým způsobem tím vzrostl počet případů nedovoleného překročení hranice z Běloruska. Zatímco v posledních letech nebyly zaznamenány téměř žádné pokusy o nedovolené překročení vnějších hranic z Běloruska do EU, nyní se jedná o každodenní realitu. Tuto aktivitu inicioval a zorganizoval Lukašenkův režim, který podvodně láká migranty na hranice a spolupracuje při tom s převaděči migrantů a zločineckými sítěmi.
- (3) Toto účelové využívání způsobilo, že se tito migranti na vnějších hranicích Evropské unie s Běloruskem dostali do vážné situace. Aktivita Běloruska způsobily humanitární krizi, přičemž již byla potvrzena řada úmrtí. Hlavní odpovědnost za řešení této krize nese Bělorusko. Je vázáno Ženevskou úmluvou, včetně zásady nenavracení. Bělorusko proto musí poskytnout migrantům na svém území odpovídající ochranu a spolupracovat za tímto účelem s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Vzhledem k omezenému přístupu nebylo možné posoudit potřeby na běloruské straně hranice, Komise však velmi úzce spolupracuje s OSN a jejími specializovanými agenturami i s příslušnými lidskoprávními a humanitárními partnerskými organizacemi s cílem zabránit dalšímu rozvoji humanitární krize, a to i s ohledem na zhoršující se povětrnostní podmínky. Díky nedávným rozhodnutím bylo uvolněno 700 000 EUR na financování humanitární pomoci určené na podporu partnerů při poskytování pomoci zranitelným osobám [...] na hranicích Běloruska a uvnitř této země.

(4) [...]

V průběhu roku 2020 obdržely Lotyšsko, Litva a Polsko celkem 1 915 žádostí o azyl. V roce 2021 vzrostl počet žádostí o azyl celkem na 10 769, tj. o více než 560 %. Pokud jde o tyto tři dotčené členské státy jednotlivě, nárůst u každého z nich v roce 2021 ve srovnání s rokem 2020 činí 414 % pro Lotyšsko, 1050 % pro Litvu a 493 % pro Polsko. Tyto údaje ukazují náhlou a bezprecedentní povahu přílivu státních příslušníků třetích zemí v důsledku účelového využívání migrantů Běloruskem. S ohledem na tyto údaje je důležité, aby EU byla i nadále ostražitá a umožnila dotčeným členským státům, aby i nadále odpovídajícím způsobem reagovaly na základě opatření stanovených v tomto rozhodnutí. Tento náhlý příliv způsobil mimořádný tlak na azylové systémy těchto členských států, jehož dopady se v průběhu času hromadí.

(5) Unie toto účelové využívání [...] migrantů [...] důrazně odsoudila na nejvyšší úrovni. Evropská rada se touto hrozbou zabývala na svých zasedáních v červnu a říjnu 2021². Předsedkyně Ursula von der Leyenová ve svém projevu o stavu Unie označila běloruské kroky za hybridní útok s cílem destabilizovat Evropu³. Tyto aktivity svědčí o rozhodném odhodlání způsobit pokračující a vleklou krizi v rámci širšího soustředěného úsilí o destabilizaci Evropské unie a narušení společnosti a klíčových institucí. Představují skutečnou hrozbu a nebezpečí pro bezpečnost Unie.

² Závěry EUCO z 24.–25. června 2021 a 20.–21. října 2021.

³ Projev o stavu Unie 2021, 15. září 2021.

- (6) Tento návrh navazuje na výzvu Evropské rady obsaženou v jejích závěrech ze dne 22. října **2021**, aby Komise navrhla případné nezbytné změny právního rámce Unie a konkrétní opatření s cílem zajistit okamžitou a odpovídající reakci na hybridní hrozbu v souladu s právními předpisy Unie a mezinárodními závazky. [...] Cílem těchto opatření by bylo dále podpořit Lotyšsko, Litvu a Polsko při řízeném a urychleném zvládnání současné situace při plném dodržování základních práv a mezinárodních závazků.
- (7) V reakci na současnou mimořádnou situaci vyhlásily Litva, Lotyšsko a Polsko výjimečný stav a zintenzivnily ostrahu hranic a další opatření na ochranu hranic v zájmu ochrany celistvosti a bezpečnosti Unie. V rámci těchto opatření byly tyto členské státy nuceny omezit počet otevřených hraničních přechodů a podél pozemní hranice s Běloruskem rozmístily značný počet příslušníků pohraniční stráže. Kromě toho se musí postarat o státní příslušníky třetích zemí přicházející na jejich hranice, z nichž mnozí žádají o mezinárodní ochranu v Evropské unii nebo mají v úmyslu o ni požádat, jakož i o ty, kteří se již na jejich území nacházejí.
- (8) Unie prokázala vůči těmto členským státům, na něž se zaměřuje běloruský režim a které spravují vnější hranici jménem EU, svou jednoznačnou podporu.

- (9) Komise poskytla Litvě mimořádnou finanční pomoc. Poskytla rovněž vedle částky 360 milionů EUR plánovaných pro tyto členské státy v rámci Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (BMVI) na toto finanční období i další navýšení ve výši zhruba 200 milionů EUR, které bude k dispozici na roky 2021 a 2022. Litva kromě toho aktivovala mechanismus civilní ochrany EU a Komise koordinuje pomoc, kterou poskytlo 19 členských států. Prostřednictvím tohoto mechanismu Litva obdržela stany, lůžka, systémy vytápění a další předměty, které mají zásadní význam pro uspokojování potřeb migrantů nacházejících se na území Litvy. Pro Lotyšsko a Polsko zůstává tato možnost otevřená.
- (10) Kromě toho poskytují Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), **Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) [...]** a **Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol)** operativní podporu členským státům, které je požádaly o pomoc se zvládnutím současné krizové situace. Agentury zejména vyslaly odborníky, kteří budou vyřizovat žádosti o azyl, realizovat opatření v oblasti ochrany hranic a zpravodajská opatření, a pracují na posílení návratové kapacity a provádění návratových operací. Díky této operativní podpoře bylo možné uskutečnit řadu návratových operací. Agentury nyní mohou **podle svých potřeb** v operativní podpoře pokročit ještě dál. [...] Je důležité, aby dotčené tři členské státy tuto podporu plně využívaly.

- (11) Tato finanční a operativní podpora byla umocněna zahraničněpolitickými opatřeními k řešení účelového využívání migrantů a omezování jejich příchodů. Kromě komplexního balíčku hospodářských a finančních sankcí a zákazu letů přes vzdušný prostor Unie a zákazu přístupu běloruských dopravců na letiště Unie v reakci na podvodné volby a na odklonění letu společnosti Ryanair přijala Unie další opatření jako konkrétní reakci na účelové využívání migrantů Běloruskem. Dne 9. listopadu 2021 přijala Rada návrh Komise o částečném pozastavení uplatňování dohody o zjednodušení vízového režimu mezi EU a Běloruskem. Dne 15. listopadu 2021 Rada pozměnila režim sankcí EU vůči Bělorusku, takže Unie se nyní rovněž může zaměřit na osoby a subjekty, které organizují činnosti usnadňující nedovolené překračování hranic EU nebo se na takových činnostech podílejí. Dne 23. listopadu 2021 předložila Komise návrh, jehož cílem je předcházet a zamezovat činnostem dopravců, kteří se podílejí na převaděčství osob do Unie či obchodování s lidmi nebo je usnadňují.
- (12) Komise, vysoký představitel s pomocí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) a členské státy vyvinuli intenzivní diplomatické úsilí ve vztahu k hlavním zemím původu a tranzitu, aby zabránili dalšímu přílivu státních příslušníků těchto zemí přes Bělorusko. Toto úsilí zahrnovalo informační činnosti zaměřené na klíčové partnerské země původu a tranzitu a intenzivnější návštěvy těchto zemí za účelem potírání běloruských dezinformací, omezování odchodů a získání podpory pro zpětné přijímání vlastních státních příslušníků, kteří se v současnosti nacházejí [...] v Bělorusku. V rámci této činnosti byly rovněž přímo kontaktovány letecké společnosti a úřady civilního letectví s cílem prozkoumat způsoby, jak pomoci omezit cesty do Běloruska, které se neuskutečňují v dobré víře.

- (13) Toto diplomatické, humanitární, operativní a finanční úsilí Unie nebo jejích členských států přineslo rychlé výsledky. Tranzitní trasy, které převaděči využívají k přivážení migrantů na běloruskou hranici, jsou postupně uzavírány. Aktivita organizované Běloruskem však stále představují skutečnou a aktuální hrozbu pro bezpečnost Unie a dotčených členských států a jejich územní celistvost. Situace zůstává velmi nestabilní, neboť Bělorusko pokračuje v hybridním útoku na EU prostřednictvím účelového využívání migrantů, kteří na vnější hranici Unie nadále přijíždějí.
- (14) V důsledku toho je situace na místě v Lotyšsku, Litvě a Polsku nadále problematická, neboť na jejich území a na hranici mezi EU a Běloruskem [...] **se nachází** tisíce migrantů a další státní příslušníci třetích zemí **či osoby bez státní příslušnosti** stále přijíždějí. Vzhledem k nestabilní a obtížné situaci, která ve třech dotčených členských státech panuje, je proto nezbytné přijmout dočasná opatření ve prospěch těchto členských států.
- (15) Tato opatření by měla vybavit dotčené členské státy [...] **vhodnými** právními nástroji pro rychlou a účinnou reakci na mimořádnou situaci v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, s níž se Lotyšsko, Litva a Polsko potýkají. Tato dočasná opatření mohou zahrnovat veškerá opatření [...] **stanovená v tomto rozhodnutí** pro účinnou a rychlou reakci na stávající útok. Tato opatření se mohou v zásadě rovněž odchylovat od ustanovení legislativních aktů.

- (16) Opatření přijatá tímto rozhodnutím jsou dočasné, mimořádné a výjimečné povahy a je nezbytné je přijmout proto, aby bylo možné řádným a důstojným způsobem řídit toky migrace při plném dodržování základních práv a chránit územní celistvost a národní bezpečnost dotčených členských států.
- (17) Na základě posouzení současné mimořádné situace je za nejvhodnější podporu dotčených členských států považováno zavedení nouzového postupu pro řízení migrace a azylu na vnějších hranicích, odchýlně od některých ustanovení směrnice 2013/32/EU o azylovém řízení [...] a směrnice 2013/33/EU o podmínkách přijímání [...]. Nouzový postup pro řízení migrace a azylu a podpůrná operativní opatření stanovená v tomto rozhodnutí **jsou nástroje, které může** dotčený členský stát **využívat, aby [...]** zvládal situaci kontrolovaným a účinným způsobem při současném zajištění plného dodržování základních práv a mezinárodních závazků, jak je zdůrazněno ve výzvě Evropské rady adresované Komisi. Opatření stanovená v tomto rozhodnutí zejména respektují právo na azyl tím, že zaručují skutečný a účinný přístup k řízení a dodržování zásady nenavracení.

- (18) Nouzový postup pro řízení migrace a azylu na vnějších hranicích stanovený v tomto rozhodnutí dodržuje Listinu základních práv Evropské unie, zejména její články 1, 4, 7, 24 a 18 a čl. 19 odst. 1 a 2, a má být uplatňován v plném souladu s uvedenými ustanoveními. Vzhledem ke skutečnosti, že v první řadě je nutné zohledňovat nejlepší zájem dítěte a potřebu respektovat rodinný život a zajistit ochranu zdraví dotčených osob, mělo by toto rozhodnutí stanovit zvláštní pravidla a záruky vztahující se na nezletilé osoby a jejich rodinné příslušníky a na žadatele, jejichž zdravotní stav vyžaduje specifickou a přiměřenou podporu. Pro osoby, na něž se vztahuje nouzový postup pro řízení migrace a azylu, by měly nadále platit záruky pro žadatele se zvláštními potřebami nebo zranitelné žadatele stanové ve směrnici 2013/32 (směrnice o azylovém řízení) a směrnici 2013/33 (směrnice o podmínkách přijímání). Měla by se nadále uplatňovat směrnice 2013/33, včetně pravidel a záruk týkajících se zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu, a to od okamžiku učinění žádosti o mezinárodní ochranu. Možností odchýlit se od některých ustanovení této směrnice by neměla být dotčena povinnost členských států zajistit za všech okolností úctu k lidské důstojnosti, a zejména uspokojovat základní potřeby státních příslušníků třetích zemí **či osob bez státní příslušnosti**, na něž se vztahuje nouzový postup pro řízení migrace a azylu.

- (19) Je nezbytné zřídit nouzový postup pro řízení migrace a azylu na vnějších hranicích přizpůsobený specifickým potřebám dotčených členských států, neboť stávající ustanovení směrnice o azylovém řízení neposkytují náležité nástroje pro účinnou reakci na současnou mimořádnou situaci, která se vyznačuje účelovým využíváním migrantů ze strany Běloruska. Některá ustanovení směrnice 2013/32/EU o azylovém řízení je sice možné k řádnému řešení současné situace použít, nejsou však specificky navržena pro situaci, kdy je v důsledku účelového využívání migrantů napadena celistvost a bezpečnost Unie. K řešení této konkrétní mimořádné situace jsou proto zapotřebí zvláštní procesní ustanovení, zejména zřízení nouzového postupu pro řízení azylu a migrace. Na aspekty, které toto rozhodnutí konkrétně neupravuje, by se měla použít všechna ostatní pravidla a záruky směrnice o azylovém řízení.

[...]

- (21) V zájmu zajištění nezbytné flexibility dotčených členských států a proto, aby se Bělorusku zabránilo zaměřovat se na konkrétní kategorie státních příslušníků třetích zemí, by dotčené členské státy měly mít v rámci nouzového postupu pro řízení azylu a migrace stanoveného v tomto rozhodnutí možnost přijmout při řízení na hranicích na hranicích podle článku 43 směrnice o azylovém řízení rozhodnutí o přípustnosti a věcné stránce všech žádostí o mezinárodní ochranu podaných státními příslušníky třetích zemí nebo osobami bez státní příslušnosti zadrženými nebo nalezenými v blízkosti hranic s Běloruskem po neoprávněném vstupu nebo poté, co se dostavili na hraniční přechod. Musí být dodrženy záruky stanovené v kapitole II směrnice o azylovém řízení.

- (22) Při nouzovém postupu pro řízení azylu a migrace by příslušné orgány měly především zohledňovat nejlepší zájem dítěte a záruky pro žadatele se zdravotními potížemi. Lotyšsko, Litva a Polsko by proto měly v rámci nouzového postupu pro řízení azylu a migrace přednostně posuzovat žádosti podané [...] nezletilými osobami a jejich rodinnými příslušníky, **jakož i žadateli, jejichž zvláštní zranitelná situace to vyžaduje.** Pokud z důvodu zdravotního stavu žadatele nelze žádost posoudit na hranicích nebo v tranzitních prostorách, neměly by Lotyšsko, Litva a Polsko řízení na hranicích použít. Tak by tomu mělo být i v případě, že se zdravotní potíže objeví během posuzování žádosti. Pokud se během posuzování žádosti ukáže, že žadatel potřebuje zvláštní procesní záruky a že nelze poskytnout přiměřenou podporu v rámci azylového řízení na hranicích, jak stanoví čl. 24 odst. 3 směrnice o azylovém řízení, dotčený členský stát by měl v případě žadatele uplatnit řízení běžné na svém území.
- (22a) **Za účelem lepší organizace v souvislosti s touto naléhavou situací mohou dotčené členské státy přednostně posuzovat žádosti, u nichž je pravděpodobné, že budou opodstatněné nebo zjevně neodůvodněné.**

- (23) **V souladu se směrnicí o podmínkách přijímání a [...] v souladu s čl. 26 odst. 1 směrnice o azylovém řízení se členské státy mohou rozhodnout pro zajištění, mimo jiné s cílem zabránit nebezpečí skrývání se[...]. V případě zajištění by se měly použít důvody a podmínky zajištění stanovené v článku 8 směrnice o podmínkách přijímání. Zejména mohou členské státy žadatele zajistit pouze tehdy, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření, jako jsou omezení svobody pohybu podle článku 7 uvedené směrnice. [...] Záruky týkající se zajištění stanovené ve směrnici o podmínkách přijímání mají platit zejména pro zranitelné osoby a pro žadatele se zvláštními potřebami při přijetí [...]. Za současné situace by alternativy k zajištění, jako například omezení svobody pohybu nebo povinnost pobývat na určitém místě, mohly být stejně účinné jako zajištění, a orgány by proto jejich použití měly zvážit [...].**

- (24) [...] Členské státy **dotčené tímto rozhodnutím by měly mít možnost** prodloužit lhůtu pro registraci žádostí o mezinárodní ochranu až na čtyři týdny **a v případě naléhavých důvodů souvisejících s veřejným zdravím až na pět týdnů, aniž jsou dotčeny povinnosti podle nařízení 603/2013 (Eurodac).** [...] **Mělo by být možné prodloužit** dobu uplatňování řízení na hranicích na nejvýše šestnáct týdnů **ode dne podání žádosti**, během níž by mělo být přijato rozhodnutí o žádosti, včetně rozhodnutí o případném odvolání proti zamítavému rozhodnutí. Tyto procesní lhůty, které jsou delší než lhůty stanovené směrnicí o azylovém řízení, jsou koncipovány tak, aby dotčeným členským státům pomohly vypořádat se s náhlým přílivem migrantů v situaci, kdy dochází k jejich účelovému využívání. V současné situaci se musí dotčené členské státy nejen postarat o státní příslušníky třetích zemí **či osoby bez státní příslušnosti**, které přijíždějí na jejich hranice nebo se již na jejich území nacházejí, nýbrž také přesouvat zdroje za účelem ochrany své územní celistvosti. Dotčené členské státy mohou tudíž potřebovat čas na reorganizaci svých zdrojů a zvýšení své kapacity, a to i za podpory ze strany agentur EU. Kromě toho se bude řízení na hranicích týkat vyššího počtu žadatelů než za běžných okolností, takže dotčený členský stát může potřebovat k přijetí rozhodnutí delší dobu, během níž jim neumožní vstup na své území. Lotyšsko, Litva a Polsko by však měly přednostně registrovat žádosti nezletilých dětí a jejich rodinných příslušníků, **jakož i žadatelů, jejichž zvláštní zranitelná situace to vyžaduje.**

- (25) [...] Pokud jsou dotčené členské státy konfrontovány s násilnými činy na svých vnějších hranicích, včetně pokusů státních příslušníků třetích zemí **či osob bez státní příslušnosti** vynutit si vstup hromadně a za použití nepřiměřených násilných prostředků, měly by mít možnost přijmout v souladu se svým vnitrostátním právem nezbytná opatření k zachování bezpečnosti a veřejného pořádku, jakož i zajistit účinné uplatňování tohoto rozhodnutí. **Je třeba za každou cenu zabránit jakýmkoli násilným činům na hranicích, a to nejen za účelem ochrany územní celistvosti a bezpečnosti dotčeného členského státu, nýbrž také v zájmu zajištění bezpečnosti a ochrany státních příslušníků třetích zemí či osob bez státní příslušnosti, zejména rodin a dětí, kteří pokojně čekají na příležitost požádat o azyl v Unii.**
- (26) Ustanovení čl. 18 odst. 9 směrnice 2013/33/EU umožňuje členským státům v řádně odůvodněných případech za určitých podmínek dočasně stanovit jiná pravidla pro materiální podmínky přijetí, než jsou podmínky stanovené ve směrnici. Současná mimořádná situace je výjimečnou situací, která odůvodňuje stanovení jiných materiálních podmínek přijetí, neboť došlo k náhlému a nepředvídatelnému přílivu státních příslušníků třetích zemí **a osob bez státní příslušnosti**, které je třeba zvládnout a postarat se o ně na hranicích. Za současné mimořádné situace by měl proto mít dotčený členský stát možnost odchýlit se od norem směrnice o podmínkách přijímání a poskytnout státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti dočasné přístřeší přizpůsobené sezonním povětrnostním podmínkám a zajistit jejich základní potřeby, zejména poskytovat potraviny, vodu, oblečení, náležitou lékařskou péči a pomoc zranitelným osobám, a to při plném respektování práva na lidskou důstojnost.

- (27) [...] Je-li učiněna následná žádost **bez nových prvků či zjištění** pouze proto, aby se pozdrželo nebo zmařilo navrácení, členské státy mohou tuto žádost považovat za nepřipustnou v souladu s čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice o azylovém řízení. **Na základě čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/115/ES se členské státy mohou rozhodnout neuplatňovat směrnici 2008/115/ES [...] na [...] státní příslušníky třetích zemí zadržené nebo zastavené** v souvislosti s nedovoleným překročením vnější hranice některého členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, kteří následně v tomto členském státě neobdrželi povolení k pobytu ani oprávnění k pobytu.

[...]

- (29) Lotyšsko, Litva a Polsko by měly státní příslušníky třetích zemí **či osoby bez státní příslušnosti** informovat o [...] **veškerých** opatřeních, **která se rozhodnou uplatňovat [...]** v souladu s tímto rozhodnutím [...], [...] v jazyce, kterému tyto státní příslušníci třetích zemí **nebo osoby bez státní příslušnosti** rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí. [...] **Mělo by se jednat především o informace** o přístupných místech pro registraci a podání žádosti o mezinárodní ochranu, [...] o nejbližších místech, kde mohou žádost podat, o možnosti odvolat se proti rozhodnutí o žádosti a o době trvání opatření.

- (30) S cílem podpořit dotčený členský stát při poskytování nezbytné pomoci státním příslušníkům třetích zemí **či osobám bez státní příslušnosti**, které spadají do oblasti působnosti tohoto rozhodnutí, včetně podpory činností v oblasti dobrovolného návratu nebo plnění jejich humanitárních povinností, by agentury OSN a další příslušné partnerské organizace, zejména Mezinárodní organizace pro migraci a Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, měly mít účinný přístup na hranice za podmínek stanovených ve směrnici o podmínkách přijímání a ve směrnici o azylovém řízení. V souladu s článkem 29 směrnice o azylovém řízení by měl mít vysoký komisař OSN pro uprchlíky přístup k žadatelům, včetně těch, kteří se nacházejí na hranicích. Lotyšsko, Litva a Polsko by měly za tímto účelem úzce spolupracovat s agenturami OSN a příslušnými partnerskými organizacemi.
- (31) Lotyšsko, Litva a Polsko by měly veškerá opatření, **která se rozhodnou přijmout** podle tohoto rozhodnutí, uplatňovat pouze po dobu nezbytně nutnou pro řešení mimořádné situace, nejdéle však šest měsíců. Pokud by situace, která vedla k uplatňování těchto zvláštních opatření, pominula před uplynutím tohoto šestiměsíčního období, dotčené členské státy by měly jejich uplatňování okamžitě ukončit. Komise by měla ve spolupráci s dotčenými členskými státy a s příslušnými agenturami EU nepřetržitě sledovat a přezkoumávat situaci a navrhnout Radě a dotčeným členským státům ukončení uplatňování opatření stanovených v tomto rozhodnutí nebo jejich případné prodloužení prostřednictvím návrhu podle čl. 78 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

- (32) Na žádost Lotyšska, Litvy [...] **nebo** Polska o podporu by agentury Evropské unie měly ve spolupráci s nimi posoudit jejich potřeby. S cílem pomoci těmto třem členským státům, které čelí specifickým výzvám v důsledku účelového využívání migrantů Běloruskem, by Evropská pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), **Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) [...]** a **Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva** (Europol), jakož i členské státy měly poskytnout Lotyšsku, Litvě a Polsku náležitou podporu tím, že jim přednostně poskytnou nezbytné zdroje, přičemž budou současně nadále zajišťovat potřeby dalších členských států, které čelí migračnímu tlaku.
- (33) **V souladu s nařízením (EU) 2019/1896 a s cílem [...]** pomoci těmto třem členským státům, které čelí specifickým výzvám v důsledku účelového využívání migrantů, by měla Evropská pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) na žádost dotčených členských států [...] **poskytnout** těmto třem členským státům podporu **nebo ji zvýšit**. V této souvislosti by měl výkonný ředitel agentury Frontex na žádost některého z těchto členských států zahájit zásah rychlé reakce na hranicích nebo návratový zásah s omezenou dobou trvání na území dotčeného hostitelského členského státu a vyslat nezbytné prostředky. Kromě toho by agentura Frontex měla na základě žádosti [...] **poskytnout** jakýkoli jiný druh pomoci, jako jsou služby fúze dat systému EUROSUR nebo produkty analýzy rizik, jakož i nezbytné vybavení pro zlepšení ostrahy hranic, **nebo** poskytování této pomoci **zvýšit**. V souvislosti se situací účelového využívání migrantů by dále měla Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž provést specializované posouzení zranitelnosti, a to i za účelem posouzení potřeb případné další podpory.

- (34) **Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) [...]** by měla **v souladu s nařízením (EU) 2021/2303 a [...]** s cílem podpořit členské státy, které čelí specifickým výzvám v důsledku účelového využívání migrantů, při uplatňování odchylek stanovených v tomto rozhodnutí [...] **poskytnout** dotčeným členským státům na jejich žádost podporu **nebo** ji **zvýšit** tím, že pro Lotyšsko, Litvu a Polsko uvolní nezbytné zdroje, zejména v podobě vyslání azylových podpůrných týmů, které budou pomáhat mimo jiné při registraci a zpracovávání žádostí, identifikaci a posuzování zranitelných míst, zajišťování odpovídajících podmínek přijímání nebo poskytování nezbytných překladatelských služeb, odborných znalostí a odborné přípravy.
- (35) **Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol)** by měla **v souladu s nařízením (EU) 2016/794 a s cílem [...]** pomoci těmto třem členským státům, které čelí specifickým výzvám v důsledku účelového využívání migrantů, přednostně poskytnout dotčeným členským státům na jejich žádost podporu v podobě vyslání odborníků, přednostního vyřizování jejich žádostí, poskytování individualizovaných analytických produktů, jako jsou posouzení hrozeb, strategické a operativní analýzy a situační zprávy, a nadále podporovat členské státy v boji proti převaděčství migrantů a související trestné činnosti.

- (36) Agentury Evropské unie by v případě potřeby měly v reakci na žádost Lotyšska, Litvy nebo Polska o podporu vyhlásit výzvy k angažování odborníků. Členské státy by v tom případě měly být vybízeny k tomu, aby co nejdříve poskytly potřebné odborníky s odpovídajícím profilem. V souvislosti se zásahem rychlé reakce na hranicích nebo návratovým zásahem organizovaným Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž by členské státy měly být podněcovány k tomu, aby se příslušným způsobem podílely na vyslání jednotek ze stálého útvaru, a to i z rezervy pro rychlé nasazení, nebo veškerého nezbytného vybavení, a to i z rezervy vybavení pro rychlé nasazení. Členské státy by měly být rovněž podněcovány k podpoře Lotyšska, Litvy a Polska při veškerých návratových opatřeních a při jejich informační činnosti zaměřené na třetí země.
- (37) Jelikož cílů tohoto rozhodnutí nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků akce, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

- (38) Toto rozhodnutí dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie.
- (39) [V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení **Spojeného království a Irska** s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke **Smlouvě o Evropské unii [...]** a ke **Smlouvě o fungování Evropské unie [...]**, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.]

NEBO

[V souladu s článkem 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Irsko (dopisem ze dne ...) své přání účastnit se přijímání a používání tohoto rozhodnutí.]

- (40) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.

- (41) S ohledem na naléhavost situace by toto rozhodnutí mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.
- (42) Vzhledem k své dočasné povaze by přijatá opatření měla být časově omezená a měla by být ukončena, jakmile současná mimořádná situace pomine.
- (43) Do oblasti působnosti tohoto rozhodnutí by měly být zahrnuty osoby, které do Lotyšska, Litvy a Polska z Běloruska přicestovaly před jeho vstupem v platnost a které dosud nebyly zaregistrovány [...].

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

KAPITOLA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tímto rozhodnutím se stanoví dočasná opatření ve prospěch Lotyšska, Litvy a Polska s cílem podpořit tyto země při zvládání mimořádné situace způsobené aktivitami Běloruska, které v současné situaci spočívající v účelovém využívání migrantů na vnějších hranicích způsobují náhlý příliv státních příslušníků třetích zemí **a osob bez státní příslušnosti**.

Toto rozhodnutí se nevztahuje na běloruské občany žádající o mezinárodní ochranu v členských státech uvedených v předchozím odstavci.

KAPITOLA II

NOUZOVÝ POSTUP PRO ŘÍZENÍ MIGRACE A AZYLU NA VNĚJŠÍCH HRANICÍCH LOTYŠSKA, LITVY A POLSKA

Článek 2

Azylové řízení

1. Odchylně od čl. 6 odst. 1 směrnice o azylovém řízení se registrace státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti zadržených nebo nalezených v blízkosti hranic s Běloruskem po neoprávněném vstupu nebo poté, co se dostavili na hraniční přechod, může uskutečnit nejpozději čtyři týdny po učinění žádosti, **aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v člancích 9 a 14 nařízení 603/2013/EU (EURODAC). Tato lhůta může být z naléhavých důvodů souvisejících s veřejným zdravím prodloužena o jeden týden.**

Lotyšsko, Litva a Polsko přednostně registrují žádosti nezletilých osob a jejich rodinných příslušníků, **jakož i žadatelů, jejichž zvláštní zranitelná situace to vyžaduje.**

2. Lotyšsko, Litva a Polsko mohou odchýlně od čl. 25 odst. 6 písm. b), čl. 31 odst. 8 a čl. 43 odst. 1 písm. b) směrnice o azylovém řízení rozhodnout na svých hranicích nebo ve svých tranzitních prostorách o přípustnosti nebo [...] o věcné stránce všech žádostí zaregistrovaných v souladu s odstavcem 1.

Aniž je dotčen článek 24 směrnice o azylovém řízení, v případě žadatelů, jejichž zdravotní stav vyžaduje podporu, kterou na hranicích nebo v tranzitních prostorách nelze náležitě zajistit, a to i tehdy, ukáže-li se to v průběhu řízení, se řízení na hranicích pozastaví a žadateli se povolí vstup na území za účelem posouzení žádosti, aniž by se řízení muselo znovu zahájit.

Použijí se základní zásady a záruky uvedené v kapitole II směrnice o azylovém řízení.

3. Lotyšsko, Litva a Polsko přednostně posoudí žádosti [...] podané nezletilými osobami a jejich rodinnými příslušníky, **jakož i žadateli, jejichž zvláštní zranitelná situace to vyžaduje.**

Lotyšsko, Litva a Polsko mohou přednostně posoudit žádosti, které pravděpodobně mohou být opodstatněné nebo zjevně neodůvodněné.

[...]

[...]4. Odchylně od čl. 43 odst. 2 směrnice o azylovém řízení může být lhůta před povolením vstupu na dané území prodloužena na 16 týdnů **od data podání žádosti**, během nichž se přijme rozhodnutí o žádosti, a to včetně odvolání.

[...]5. Odchylně od čl. 46 odst. 5 a 6 směrnice o azylovém řízení se mohou Lotyšsko, Litva a Polsko rozhodnout, že použijí pravidla stanovená v odstavci 6 uvedeného článku na všechna rozhodnutí o žádostech posuzovaných v řízení na hranicích v souladu s odstavcem 2 tohoto článku.

Článek 3

Materiální podmínky přijetí

1. Odchylně od **článků 17 a 18** směrnice 2013/33/EU mohou Lotyšsko, Litva a Polsko [...] pro žadatele, [...] na které se vztahují opatření uvedená v čl. 2 odst. 1 tohoto rozhodnutí, dočasně stanovit jiná ustanovení o materiálních podmínkách přijetí, než stanoví tyto články. [...]
2. **Tímto odstavcem není dotčen čl. 18 odst. 2 až 5 směrnice 2013/33/EU.**
3. **Ustanovení uvedená v odstavci 1 v každém případě [...]** zajistí základní potřeby žadatelů, zejména potraviny, vodu, oblečení, náležitou lékařskou péči a dočasné přístřeší přizpůsobené sezonním povětrnostním podmínkám, a to při plném respektování lidské důstojnosti.

[...]

Článek 5

Zvláštní záruky

1. Lotyšsko, Litva a Polsko při uplatňování tohoto rozhodnutí řádně informují státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, **na něž se vztahuje toto rozhodnutí**, v jazyce, kterému státní příslušník třetí země **či osoba bez státní příslušnosti** rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o použitých opatřeních, o vyhrazených místech přístupných pro registraci a podávání žádostí o mezinárodní ochranu, zejména o nejbližším místě, kde mohou podat žádost o mezinárodní ochranu, o možnosti odvolat se proti rozhodnutí a o době trvání opatření.
2. Lotyšsko, Litva a Polsko nepoužijí články 2, 3, 4 a 5 po dobu delší, než je nezbytně nutné k vyřešení mimořádné situace způsobené Běloruskem, a v žádném případě ne déle než po dobu stanovenou v článku 10.

KAPITOLA III

OPERATIVNÍ PODPORA

[...]

Operativní podpora ze strany [...] Agentury Evropské unie pro otázky azylu

Na žádost Lotyšska, Litvy nebo Polska o podporu [...] **poskytne Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) [...] nezbytnou operativní podporu nebo tuto podporu zvýší**, zejména prostřednictvím těchto činností:

- a) vyslání azylových podpůrných týmů;
- b) registrace žádostí o mezinárodní ochranu;
- c) usnadnění počáteční analýzy žádostí o azyl;
- d) vedení osobních pohovorů s žadateli o jejich žádostech a o okolnostech jejich příjezdu;
- e) podpora náležité identifikace a posuzování zranitelných žadatelů;
- f) podpora řízení, navrhování a zavádění odpovídajících standardů pro přijímací zařízení;
- g) poskytování potřebných informací a specifické pomoci žadatelům nebo potenciálním žadatelům o mezinárodní ochranu;

- h) poskytování odborných znalostí, zejména pokud jde o tlumočnické a překladatelské služby, přesné a aktuální informace o zemích původu a poznatky o zpracovávání a správě azylových spisů;
- i) zajišťování odborné přípravy pracovníků příslušných nebo jiných orgánů;
- j) v případě potřeby další specifická podpora.

[...]

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 9

Spolupráce a hodnocení

1. Komise, příslušné agentury Evropské unie a Lotyšsko, Litva a Polsko budou **při uplatňování tohoto rozhodnutí** [...] úzce spolupracovat a pravidelně se vzájemně informovat o **jeho** [...] provádění [...]. [...] **Za tímto účelem** budou **dotčené členské státy** nadále vykazovat veškeré [...] údaje, **kte**ré jsou relevantní [...] pro provádění tohoto rozhodnutí, prostřednictvím sítě EU pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací.

2. Lotyšsko, Litva a Polsko budou **při uplatňování tohoto rozhodnutí i nadále [...]** úzce spolupracovat s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a příslušnými partnerskými organizacemi při určování způsobů podpory žadatelů v současné mimořádné situaci v souladu s pravidly stanovenými v tomto rozhodnutí, ve směrnici o azylovém řízení a ve směrnici o podmínkách přijímání.
3. Komise bude **při uplatňování tohoto rozhodnutí [...]** ve spolupráci s Lotyšskem, Litvou a Polskem situaci nepřetržitě sledovat a přezkoumávat a v případě potřeby navrhne zrušení nebo prodloužení použitelnosti tohoto rozhodnutí prostřednictvím návrhu rozhodnutí Rady podle čl. 78 odst. 3 Smlouvy o fungování EU. Za tímto účelem poskytnou Lotyšsko, Litva a Polsko Komisi specifické informace nezbytné k provedení tohoto přezkumu a k předložení návrhu na zrušení nebo prodloužení použitelnosti tohoto rozhodnutí, jakož i veškeré další **relevantní informace týkající se situace na hranicích s Běloruskem**, které si Komise vyžádá.

Článek 10

Vstup v platnost a použitelnost

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost [...] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Aniž je dotčen článek 9 a odstavec 4 tohoto článku, použije se toto rozhodnutí po dobu šesti měsíců od svého vstupu v platnost.

3. Toto rozhodnutí se použije [...] **na všechny státní příslušníky třetích zemí, s výjimkou běloruských státních příslušníků a osob bez státní příslušnosti**, kteří přicestují na území Lotyšska, Litvy a Polska ode dne vstupu tohoto rozhodnutí v platnost, jakož i na státní příslušníky třetích zemí, kteří na území Lotyšska, Litvy a Polska pobývali již před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost v důsledku aktivit běloruského režimu a jejichž žádosti o mezinárodní ochranu nebyla zaregistrována [...].
4. Toto rozhodnutí se na žadatele, jejichž žádost o mezinárodní ochranu byla zaregistrována v souladu s ustanoveními tohoto rozhodnutí, použije nadále až do doby, kdy bude přijato konečné rozhodnutí o jejich žádosti [...].

V Bruselu dne

Za Radu

předseda nebo předsedkyně
